

'Dump je kids-club', of doen we het samen?

Harm Graat

Wijchen/Arnhem/Wolfersveen

Samen is niet alleen, jongens. Samen is niet alleen! Het zijn de gevelde woorden van de aan een rolstoel gekluisterde ex-coach 'pi' Meesewe in de film en tv-serie *All Stars*, gespeeld door acteur Frits Lambrecht.

Het is ook het credo van VV Wolfersveen. Amateuervoetbalclub van vier gehuchten, buurtschap nabij Zelhem in de Achterhoek. De club heeft tweehonderd leden, verdeeld over twaalf teams. Een voormalig bushokje van glas-
"Via via gelaten" - doet er dienst als kassa bij de entree.

De kleedkamers, betreedt in de clubkleuren wit-zwart, zijn onlangs volledig gerenoveerd. In acht weken tijd, helemaal door.

Hoe zorg je er in vredesnaam voor dat ouders en leden vrijwilligerswerk doen bij de sportclub? Of kun je maar beter betaalde krachten inhuren? Voetbalclubs gaan worstelend de zomerstop in, broedend op actie.

onze leden zelf."

Op de letterlijk in *the middle of nowhere* gelegen velden van Stadion De Stikke Bocht (Stadion, da's een beetje Achterhoekse humor, zelfspot) rijdt bestuurslid Jan Nijen Es op zijn tractor. Sleuven trekken. Bemesten, dat werkt. De sproeiers sissen. Elke ochtend voordat hij naar zijn werk vertrekt, elke middag als hij terugkeert en elke avond voordat hij naar bed gaat, verzet hij de sproeiers. "Is toch een kleine moeite! Ik woon vlakbij."

Gradus Enink (60), in een vorig leven manager bij een modeketen en al 26 jaar de trotse voorzitter van VV Wolfersveen, zegt het zo: "Iedereen doet mee bij ons. En wij als voltallig bestuur, twaalf mensen, geven het goede voorbeeld, door zelf de handen uit de mouwen te steken. Dat stimuleert. Dan kun je ook wat vragen van mensen. Heel belangrijk: zorg dat de sfeer goed is! Zodat elke vrijwilligersactiviteit meteen ook leuk is. Wij creëren hier een familiegevoel."

Bestuurslid Jan. "Wat eerlijk gezegd wel meespeelt: er is verder niks te doen hier in Wolfersveen. Onze club, dat is onze binding."

Jaloers

Wat zal menig grote voetbalclub of andere vereniging van enige omvang - jaloers zijn op de gemeenschapszin van het kleine VV Wolfersveen. Al jaren vallen clubs om, fusieren ze noodgedwongen of worstelen ze met vermalde V-woord: de vrijwilliger. En dan vooral het gebrek eraan.

De KNVB belegde dit voorjaar een themadag over het steeds nijpende wordende vrijwilligerstekort. En in het verleden daarvan: de geringe betrokkenheid van ouders.

"In het weekend wordt dat pijnlijk zichtbaar, wanneer diverse ouders hun kinderen bij de club droppen alsof ze zoiets een plofkrak hebben gepliept", schrijft Jan Dirk van der Zee, directeur van de amateurclub van de voetbalbond, in zijn jongste column op de KNVB-website. "Deur open, kind eruit en met piepende banden, zo snel mogelijk wegwezen naar de start van hun week."

Wat te doen? Hoe krijg je de leden en hun ouders met hun druk-druk-druk bestaan in vredesnaam actief betrokken bij de vereniging? Wat werkt en wat beslist niet?

▲ Jan Nijen Es, bestuurslid en vrijwillige terreinrecht van VV Wolfersveen. FOTO: JAN VAN DEN BERG

Van elkaar, met elkaar, door elkaar

De Wijchense voetbalclub AWC (ongeveer 200 leden, waarvan 200 spelende) gaat het na de zomervakantie proberen met 'sachte dwang', zegt voorzitter Eric Loeremans. "We verhoegen de contributie met 22 procent. Onze leden, en hun ouders, kunnen daarvan 4 keer 5 procent terugverdienen door vrijwilligerswerk te doen. Hadden draaien, helpen bij het organiseren van toernooien, gastheer of gastvrouw van de club zijn op speeldagen. Er moet een cultuuromslag ontstaan: niet alleen iets vragen, ook iets terugdoen."

Wat als straks blijkt dat veel AWC-leden en ouders die 22 procent contributieverhoging gewoon opbosten? "Dan heeft ons plan in mijn ogen gefaald. Want het gaat ons niet om het geld. Het gaat ons om het broodnodige besef dat de club niet kan blijven draaien op een handjevol mensen. Natuurlijk, je kunt ook taken uitbesteden. Ik zie steeds meer collega-clubbende die een betaalde verenigingsmanager aanstellen. Die fungeert dan als een soort clubdirecteur. Alsof je vereniging openen een BV wordt. Voor mij persoonlijk is dat een schrikbeeld."

Bij Door Vrienden Opperlicht Lent (DVOL), in het niet uitgediepte Nijmegen-Noord gegroeid van 250 naar ruim 800 leden, zien ze dat anders. Daar gaan ze deze zomer een betaalde verenigingsmanager werven. "Vier jaar geleden hebben we met onze leden al uitgebreid gesproken over het vrijwilligerstekort dat ontstaan was", zegt voorzitter Stan Aldenhoven. "Als je zo hard groeit en als tegelijkertijd het legere oudere vrijwilligerskleiner wordt, dan weet je dat je wat moet doen."

Twee jaar geleden viel al een ander besluit: vrijwilligerswerk wordt respectievelijk voetbalzaken, accommodaties en breedtesport. "Daarmee krijgen de ouders ook inspraak. Maar bij rechten horen ook plichten. En wie dat niet wil, wordt uitgesloten."

Steds meer clubs doen een beroep op betaalde krachten, constanter ook de KNVB. Vaak gaat het om vrijwilligersvergoedingen voor trainers of iemand die lange bardiensten draait, maar met een meer gaat het ook om professionals die bestuurlijke taken uit handen nemen. Zo heeft DZC '68 in Doetinchem drie mensen in dienst voor respectievelijk voetbalzaken, accommodaties en breedtesport.

Ontzorging
VV Rigtersbeek uit Enschede gaat nog een stapje verder, weet Pascal Kamperman, projectleider amateurvoetbal bij de KNVB. "Daar kiezen ze voor vrijwel gehele ontzorging van de leden. Een paar jaar geleden is de contributie met 100 procent verhoogd, daarvoor zijn mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aangenomen die de leden alderlei taken uit handen nemen. Het ledenaantal is daarna gegroeid."

Ook VDZ uit Arnhem (Volharding Doet Zeggen, 1.400 leden) heeft verschillende betaalde krachten in dienst, onder meer voor secretariale ondersteuning. Maar dat waarhoudt de club er niet van om van haar leden te eisen jaarlijks 4 keer 3 uur 'verenigingswerk' te doen.

"Wij vinden dat cruciaal", zegt voorzitter Remco Bijlsma. "Oms neer lidmaatschap. Verplicht. "Daarmee krijgen de ouders ook inspraak. Maar bij rechten horen ook plichten. En wie dat niet wil, wordt uitgesloten."

Steds meer clubs doen een beroep op betaalde krachten, constanter ook de KNVB. Vaak gaat het om vrijwilligersvergoedingen voor trainers of iemand die lange bardiensten draait, maar met een meer gaat het ook om professionals die bestuurlijke taken uit handen nemen. Zo heeft DZC '68 in Doetinchem drie mensen in dienst voor respectievelijk voetbalzaken, accommodaties en breedtesport.

KNVB: Clubs zullen zichzelf opnieuw moeten uitvinden

Professionals inschakelen? Forsa vergoedingen voor vrijwilligers? Jan-Dirk van der Zee, directeur amateurvoetbal bij de KNVB, heeft er grote moeite mee. "Mijn hart zegt: niet doen. Het draait in tegen de kern van wat vrijwilligerswerk is, en wat een vereniging is."

Aan de andere kant, ik zie ook wel dat steeds meer clubs betaalde krachten inhuren. Het is een ontwikkeling die simpelweg niet te ontkennen valt. Ouders hebben het druk, kinderen hebben het druk. Als clubs hun contributie verhogingen om de inzet van professionele verenigingsmanagers mogelijk te maken en de leden accepteren dat, wie zijn wij?

motto is: van elkaar, met elkaar, door elkaar. Een vereniging betekent: samen de schouders eronder. Als je dat niet wilt, dan pas je hier niet."

Wie verzaakt, krijgt een boete van 75 euro. En nog een. Bij de derde keer volgt, theoretisch gezien, een royalement.

De handhaving - mensen achter de broek zitten - is lastig verzocht. Als je dat niet wilt, dan pas je hier niet."

Wie verzaakt, krijgt een boete van 75 euro. En nog een. Bij de derde keer volgt, theoretisch gezien, een royalement.

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV

— Fons van de Logt, RKHVV